

CHVaK a.s. oslavila 30. výročí svého založení

Letní sezóna, kdy si všichni užívají vody víc, než v jiném ročním období je daleko za námi. Setkala jsem se během ní s mnoha lidmi v různých místech naší republiky. Často, když přišla řeč na to, v jakém oboru pracuji, zazněly neuvěřitelné a většinou negativní názory na vodárenské společnosti obecně. Uvědomila jsem si, že mnozí vůbec netuší, jak to s tou životodárnou tekutinou je, že voda je dar a nikoliv samozřejmost, a že je nutné dělat osvětu, protože ne všude na světě žijí lidé vodním blahobytem tak jako u nás.

Co odběratelé často vůbec netuší je, že ta takzvaná „Cena vody“ tedy vodné a stočné je cenou za službu nikoli platbou za vodu, jak je mnohdy nepřesně interpretováno, a to cenou nákladovou. Zajištění této služby pak s sebou nese řadu fixních nákladů nesouvisejících se skutečným objemem dodaných pitných vod či odvedených vod odpadních. Tyto fixní náklady se podle místních podmínek a velikosti zásobovaného území pohybují na úrovni cca 70% celkových nákladů.

Věděli jste, že:

- cena vodného a stočného je věcně usměrňována, tj. regulována státem, regulačním orgánem je Ministerstvo financí a jako takové určuje co lze do ceny promítnout, co nikoli a také stanovuje přiměřený zisk a daň
- daňové zatížení ceny vodného a stočného je téměř 40%
- vodárenství je legislativně směřováno do stavu, kdy má být samofinancovatelné, kdy nebude třeba dotací na obnovu vodohospodářského majetku – tedy značnou část vodného nebo stočného tvoří tyto prostředky, které je vlastník (zpravidla město nebo obec) povinen ve vodném a stočném vybírat a ukládat na speciálním účtu pro budoucí použití pouze a výhradně pro účely obnovy vodohospodářské infrastruktury
- porovnávat jednotlivé provozovatele a vlastníky vodohospodářské infrastruktury jen na základě ceny vodného a stočného je neobjektivní, protože podíl fixní složky nemusí zahrnovat dostatečný objem prostředků právě na obnovu infrastruktury

Naši odběratelé často nemají představu o tom, co vše cena vodného a stočného obsahuje, zde je výčet základních položek:

- poplatky za možnost čerpání podzemní vody ze zemské kůry, u stočného je to poplatek za to, že můžeme vyčištěnou vodu z čistírny odpadních vod (dále jen ČOV) vypouštět zpět do přírody

- náklady na elektrickou energii potřebnou na dopravu vody z vrtu až do vodojemu u stočného na provoz všech zařízení ČOV
- chemikálie na hygienické zabezpečení pitné vody, u stočného chemikálie potřebné na provedení čistícího procesu v ČOV
- náklady na rozборы jak pitné, tak vyčištěné odpadní vody
- odpisy používaného majetku (u pronajatého majetku je to nájemné) – to jsou ty prostředky, které musí vytvářet výše zmiňovaný fond obnovy
- další náklady spojené s udržováním infrastruktury v provozuschopném stavu, tedy například technika a materiál na opravy řadů v případě poruch a havárií, náklady na mzdy zaměstnanců atd.

Výsledná cena významně závisí na objemu fakturovaného vodného a stočného, neboť fakturační objemy jsou jmenovatelem, kterým se dělí celkové náklady. Vodné a stočné tak může růst nejen proto, že stoupají vstupní náklady na výrobu a čištění vody, které provozovatel nemůže ovlivnit, ale také proto, že se v dané lokalitě sníží fakturace vodného a stočného.

Věděli jste, že:

- při průměrné ceně vodného 50,- Kč/m³ stojí **1 l vody 0,05 Kč tj. 5 haléřů**, tzn. 1 l Coca Coly v průměrné ceně 40 Kč/l je zhruba **800 x dražší**
- dle údajů Českého statistického úřadu za vodné a stočné utratí průměrná domácnost 1,2 % všech svých výdajů. Za alkohol a tabák je to 3,3 % a například za rekreaci, kulturu a sport 8,4 %, pouze za služby v oblasti vzdělávání jsme ochotni zaplatit o malinko méně než za vodné a stočné, jak uvádí tabulka níže.

DLE ÚDAJŮ ČSÚ	
SPOTŘEBNÍ VÝDAJE DOMÁCNOSTÍ 2023	%
Potraviny a nealkoholické nápoje	19,1
Alkoholické nápoje, tabák	3,3
Odívání a obuv	4,0
Bydlení, energie, paliva	24,9
Vodné a stočné	1,2
Vybavení, zařízení a služby pro domácnost	5,9
Zdraví	3,2
Doprava	9,2
Informace a telekomunikace	5,3
Rekreace, sport a kultura	8,4
Služby v oblasti vzdělávání	0,9
Stravovací a ubytovací služby	7,3
Pojištění a finanční služby	3,0
Osobní a sociální péče, různé zboží a služby	4,3

Dovolte mi, abych závěrem popřála společnosti CHVaK a.s. do dalších let především hodně oddaných a spolehlivých zaměstnanců, mnoho chápavých a spokojených zákazníků, a i nadále příkladnou a respektující spolupráci s našimi vlastníky, členy Vodohospodářského svazku obcí Domažlicka.

Eva Gožďálová, ředitelka společnosti